

OBSAH

O AUTORECH	V
PŘEDMLUVA	VII
ÚVOD	IX
1 ROZDÍLY A SHODY MEZI PRÁVNÍM A EKONOMICKÝM UVAŽOVÁNÍM	1
1.1 Indukce versus dedukce	2
1.2 Interní versus externí pohled	3
1.3 Holismus versus redukcionismus	4
1.4 Perspektiva ex post versus ex ante	6
1.5 Jednotlivosti versus agregace	8
1.6 Spojitost versus kategoriálnost	13
1.7 Shrnutí rozdílů právního a ekonomického přístupu	16
2 RŮZNÉ FUNKCE EKONOMIE V PRÁVU	17
2.1 Aktéři a funkce	17
2.1.1 Ekonomické a právnické Law & Economics	18
2.2 Poznávací funkce	19
2.2.1 Analýza dopadů práva a politická ekonomie	19
2.2.2 Pozitivní, normativní a jiné podoby ekonomické analýzy ..	20
2.3 Rozhodovací funkce	25
2.3.1 Přehled literatury	25
2.3.2 Různé role ekonomie v tvorbě a aplikaci práva	29
2.3.3 Ekonomická analýza dopadů práva v jeho tvorbě a aplikaci ..	31
3 NĚKTERÁ OBVYKLÁ NEDOROZUMĚNÍ O EKONOMICKÉ ANALÝZE PRÁVA ..	32
3.1 Ekonomie není totéž co ekonomika	33
3.2 Ekonomie není věda o penězích	36
3.3 Ekonomie netvrší, že právo je zbytečné	39
3.4 Ekonomická analýza práva není jen o prosazování efektivnosti do práva	41
3.5 Ekonomická analýza není nekompatibilní s jinými přístupy k právu	43

Obsah

4 NĚKTERÉ ZÁKLADNÍ KONCEPTY LAW & ECONOMICS HLAVNÍHO PROUDU	46
4.1 Incentivy	47
4.2 Transakční náklady a Coasův teorém	49
4.2.1 Coasův teorém	51
4.3 Efektivnost	55
4.3.1 Paretovská efektivnost	56
4.3.2 Kaldor-Hicksovo kompenzační kritérium	58
4.3.3 Maximalizace bohatství	59
4.3.4 Využitelnost standardních pojetí efektivnosti	61
4.3.5 Další pojetí efektivnosti	61
5 VARIANTY EKONOMICKÉHO PŘÍSTUPU K PRÁVU	66
5.1 Chicagské hnutí Law & Economics	68
5.2 Calabresi a Yale (newhavenská škola)	70
5.3 Teorie veřejné volby	72
5.4 Nová institucionální ekonomie	73
5.5 Rakouští libertariáni	75
5.6 Behaviorální ekonomická analýza práva	76
6 EKONOMICKÝ PŘÍSTUP K PRÁVU V USA A EVROPĚ	82
6.1 Míra rozšíření	84
6.1.1 Institucionální rozdíly	84
6.1.2 Kariéra soudce	88
6.1.3 Právní kultura	89
6.1.3.1 Autonomie práva	90
6.1.3.2 Instrumentalita práva	93
6.1.3.3 Volnost soudců	95
6.1.4 Role akademických institucí	98
6.1.5 Vybavenost znalostmi a dovednostmi	103
6.1.6 Vliv jednotlivců a finančních prostředků	105
6.2 Přenositelnost poznatků	107
6.3 Budoucnost ekonomického přístupu k právu v Evropě	108
6.3.1 Celkový výhled	109
6.3.2 Akademické publikace	111
6.3.3 Výuka	113
6.3.4 Využití ekonomického přístupu k právu v praxi	114
6.4 Závěrem	114

Obsah

7 EKONOMICKÝ PŘÍSTUP A ČESKÉ PRÁVO	116
7.1 Karel Engliš a Brno	118
7.2 Období socialistického práva	121
7.3 Především libertáriánské Law & Economics	123
7.4 Některé kritické reflexe	125
7.5 Současnost ekonomické analýzy v českém prostředí	128
8 EKONOMICKÁ ANALÝZA PRÁVA V POLSKU	131
9 APLIKACE: HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE (RIA)	138
9.1 Kritické zhodnocení RIA	140
9.2 Přínosy RIA	144
9.3 Možná zlepšení procesu hodnocení dopadů regulace	145
9.4 Shrnutí: RIA a ekonomické analýzy práva	147
10 APLIKACE: EKONOMICKÉ PŘÍSTUPY K PRÁVU A ROZHODOVÁNÍ SOUDŮ	148
10.1 Ústavní soud a ochrana soukromí	148
10.1.1 Majetkové a odpovědnostní pravidlo	149
10.1.2 Právo na soukromí	151
10.1.3 Nález Ústavního soudu	152
10.2 Nejvyšší správní soud a cenová regulace pražské taxislužby	153
10.2.1 Asymetrie informací a cenová diskriminace	154
10.2.2 Hodnocení rozsudku Nejvyššího správního soudu	156
10.3 Evropský soudní dvůr a zákaz diskriminace v oblasti pojištění	156
10.3.1 Test-Achats a X	157
10.3.2 Komise a zmírňování dopadů rozhodnutí Test-Achats	160
10.3.3 Antiekonomická východiska judikatury Test-Achats	161
10.3.4 Ekonomické konsekvence rozhodnutí Soudního dvora	164
10.3.5 Různé druhy pojištění	167
10.3.6 Reakce pojistného trhu	169
10.3.7 Závěrem k judikatuře Test-Achats	170
ZÁVĚR	173
REJSTŘÍK JMENNÝ	177
REJSTŘÍK VĚCNÝ	179
LITERATURA	183